

خط راست: خطی که از دو طرف باز باشد.

خط، نیم خط و پاره خط

فعالیت

نیم خط: خطی است که از یک طرف باز و از طرف دیگر بسته باشد.

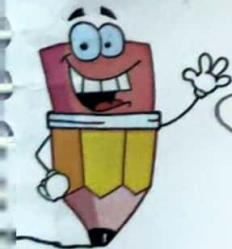
- ۱- خط راست روبه‌رو را با دو حرف نام گذاری کنید.
- روی خط راست روبه‌رو نقطه‌ای به نام «م» بگذارید.
- با گذاشتن این نقطه دو نیم خط روبه‌رو به وجود می‌آید.
- آن‌ها را هم نام گذاری کنید.

علامت پیکان چه چیزی را نشان می‌دهد؟ توضیح دهید.

این خط از این سر، باز بوده و ادامه دارد

آیا می‌توان یک خط راست را اندازه‌گیری کرد؟ خیر چرا؟ چون از دو طرف ادامه دارد

- ۲- خط راست «م ن» را با خط‌کش بکشید. روی آن دو نقطه‌ی «س» و «د» را انتخاب کنید. پاره خط «س د» را با خط‌کش اندازه بگیرید و پاره خطی به همان اندازه رسم کنید. چرا در دو سر پاره خط نقطه می‌گذاریم؟ چون دو سر باز خط بسته است و ادامه ندارد. ۲ سانتی متر

پاره خط: از دو طرف بسته است.

کشف کن

به کمک خط‌کش و مانند مثال، در دور تا دور نقطه‌ی «م»، نقطه‌هایی پیدا کنید که با نقطه‌ی «م» دو سانتی متر فاصله داشته باشند.

چند نقطه می‌توان پیدا کرد؟

اگر این نقطه‌ها خیلی به هم نزدیک شوند، چه شکلی درست می‌شود؟

در این صورت، نقطه‌ی «م» چه نقطه‌ای است؟

کار در کلاس

۱- با خط کش پاره خط‌های زیر را اندازه بگیرید. این اندازه‌ها را با واحدهای سانتی‌متر و میلی‌متر بنویسید.

میلی‌متر ۲۰ = س د

سانتی‌متر ۳ = س د

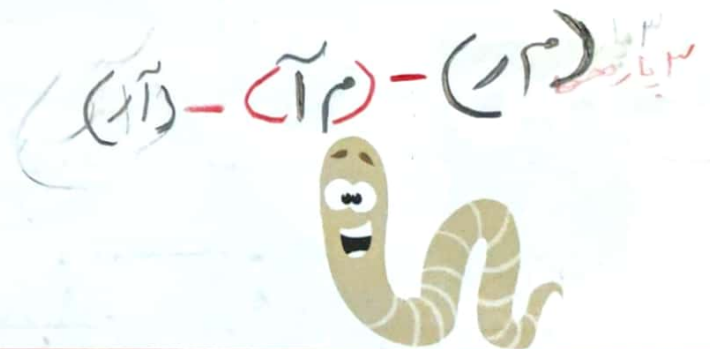
میلی‌متر ۵۰ = م ن

سانتی‌متر ۵ = م ن

۲- در شکل زیر سه خط راست دو به دو همدیگر را قطع کرده‌اند. نقطه‌های روی شکل را نام گذاری کنید.
از برخورد این سه خط یک مثلث به وجود آمده است.
رنگ این مثلث را رنگ کنید.

رنگ این مثلث از چند پاره خط درست شده است؟ ۳ پاره خط آن‌ها را نام ببرید.

اندازه‌گیری کن

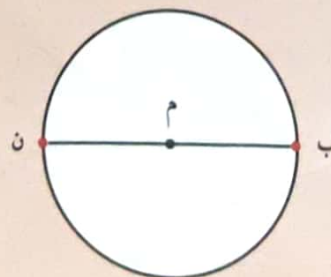

فاصله‌ی هریک از نقطه‌های روی دایره تا نقطه‌ی «م» را با خط کش

اندازه بگیرید و خط بکشید. ۱۵ میلی‌متر

آیا اندازه‌ی این پاره خط‌ها برابر است؟ بله

نام این پاره خط‌ها چیست؟ شعاع

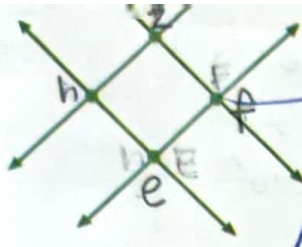

نام این پاره خط‌ها چیست؟ شعاع

پاره خط «ب م» شعاع

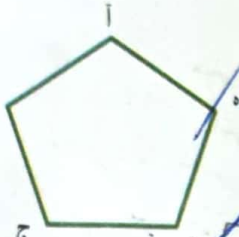
پاره خط «ب ن» قطر

پاره خط «م ن» شعاع

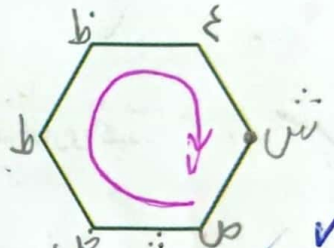
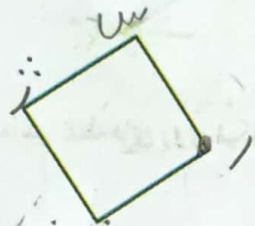
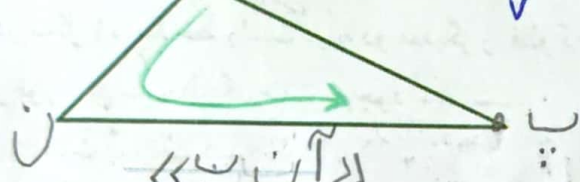

۱- در شکل روبه‌رو چهار خط راست یکدیگر را قطع کرده‌اند. هر یک از نقطه‌های روی شکل را نام گذاری کنید.
از برخورد این چهار خط چه شکلی به وجود آمده است؟

۲- پنج ضلعی روبه‌رو را «آ ب ج د ه» می‌نامیم. شما هم این شکل‌ها را نام گذاری کنید و نام هر شکل را زیر آن بنویسید.

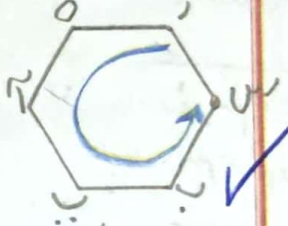
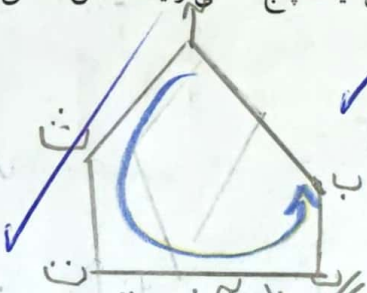
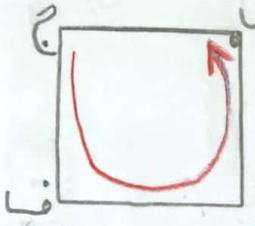
به همان نقطه برسیم می‌دسیم تا به عقربه‌های ساعت ادامه

«آ ب ج د ه»

«ز ر س ت ث»

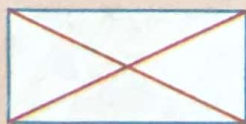
۳- با خط کش یک چهار ضلعی، یک پنج ضلعی و یک شش ضلعی بکشید و آن‌ها را نام گذاری کنید.

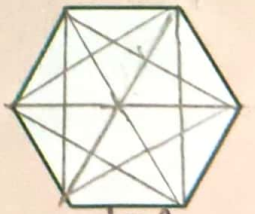
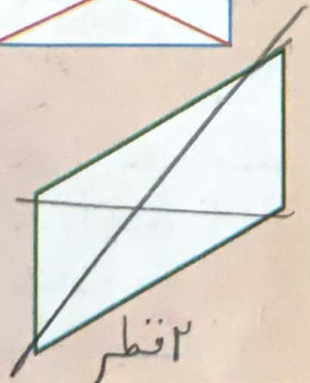
«آ ب ج د ه» «ز ر س ت ث» «پ ف ص ز»

مستطیل ۴ گوشه دارد. در مستطیل زیر، گوشه‌های روبه‌رو را به هم وصل کرده‌ایم. به این پاره‌خط‌های قرمز رنگ **قطر**های مستطیل می‌گوییم. حالا شما هم قطرهای هریک از این شکل‌ها را رسم کنید و تعداد آن‌ها را زیر هر شکل بنویسید.

انجام بده

قطر، گوشه‌های روبه‌رو را به هم وصل می‌کنیم و گوشه‌های کنار هم را به هم وصل نمی‌کنیم.

در چند ضلعی‌ها : تعداد ضلع‌ها = تعداد گوشه‌ها

ضلع‌های چند ضلعی‌ها، پاره‌خط هستند. قطرهای چند ضلعی هم پاره‌خط هستند.